

Radionice “Digitalna dobrobit za obitelji”

Blok aktivnosti: Razumijevanje aplikacija za učenje i umjetne inteligencije (AI)

Što vidi robot?

Potrebno vrijeme: 10 minuta
Dobna prikladnost: Sve dobi
Cilj: Sudionici će moći propitivati i procjenjivati sadržaj koji je generirala umjetna inteligencija.

Metoda:

- Facilitator prikazuje niz AI-generiranih slika koje sadrže očite pogreške — primjerice životinje s previše nogu, iskrivljene dijelove tijela ili nadrealne kombinacije predmeta. Obitelji pokušavaju pogoditi što pojedina slika predstavlja uz pitanje: „Što mislite, što je ovo?”
- Nakon nekoliko pokušaja, facilitator objašnjava da, iako AI može stvarati slike koje izgledaju vrlo realistično, one ne odražavaju uvijek stvarnost niti imaju logičan smisao.

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: računalo, projektor i prezentaciju sa slikama iz Canve (dostupno [ovdje](#)).

Čovjek ili stroj?

Potrebno vrijeme: 30 minuta
Dobna prikladnost: 13–16 godina
Cilj: Sudionici će moći procijeniti AI-generirani sadržaj prema točnosti i pouzdanosti.

Metoda:

Dio 1

Facilitator predstavlja nekoliko parova kratkih odlomaka na istu temu — jedan je napisala umjetna inteligencija (npr. ChatGPT), a drugi stvarna osoba. Obitelji čitaju oba teksta i glasaju koji je, po njihovom mišljenju, napisao čovjek i zašto.

Facilitator zatim otkriva točan odgovor i vodi raspravu:

- Koje ste tragove primijetili?

- Je li tekst djelovao “previše savršeno” ili “previše općenito”?
- Je li bilo emocionalnih i/ili osjetilnih detalja, osobnog iskustva ili prepoznatljivog stila?
- S kojim tekstom se više povezujete?

Facilitator zatim ističe uobičajene karakteristike AI pisanja.

Dio 2

- Facilitator daje obiteljima 3–4 kratka AI-generirana teksta nastala iz sličnih upita — na papiru i/ili prikazana na ploči. Obitelji pažljivo čitaju svaki tekst i označavaju znakove “AI otisaka” koristeći radni list Prepoznavanje AI otisaka. Nakon toga s ostatkom grupe dijele koje su značajke najčešće primijetili, a facilitator ih zapisuje.
- Na kraju aktivnosti facilitator podsjeća da se AI tehnologija brzo razvija i da AI tekstovi postaju sve uvjerljiviji. Uz dobro napisane i jasne upite, AI tekst može biti toliko “ispeglan” da ga je sve teže razlikovati od ljudskog pisanja.

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: računalo, projektor, prezentaciju, olovke, isprintan radni list za prepoznavanje AI otisaka, flipchart ili ploču i markere te isprintane i izrezane kartice za glasanje.

Dodatna

Prezentacija s tekstovima iz Canve dostupna je [ovdje](#). Kartice za glasanje (dio 1) i radni list Prepoznavanje AI otisaka (dio 2) dostupni su [ovdje](#). Rješenja su dostupna [ovdje](#).

podrška:

Razmišljaj kao računalo – učenje algoritama kroz igru

Potrebno vrijeme: 25 minuta
Dobna prikladnost: Sve dobi

Cilj: Sudionici će moći naučiti kako rade algoritmi kroz pokušaje, testiranje i prilagodbu.

Metoda:

- Obitelji zajedno pišu (ili diktiraju) upute korak po korak za jednostavan zadatak, primjerice pripremu doručka (npr. izrada zdjelice žitarica).
- Kad je “kod” gotov, facilitator slijedi upute točno onako kako su napisane — čak i ako su smiješne, nepotpune ili zbunjujuće. Primjerice, ako uputa kaže: „Stavi žitarice u zdjelu”, ali ne kaže da treba otvoriti kutiju, facilitator može staviti cijelu kutiju u zdjelu!
- Nakon toga grupa razgovara o tome gdje su upute “izgubile” i kako bi ih mogli popraviti.

Facilitator zatim ukratko uvodi pojmove osnovne logike, redoslijeda koraka, “debugiranja” (ispravljanja grešaka) te objašnjava da računala doslovno slijede naredbe.

- Opcionalno: Obitelji mogu “ispraviti” svoje upute iz prethodnog dijela.

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: računalo, projektor, prezentaciju (dostupnu [ovdje](#)), papir, olovke i opcionalne rekvizite (kutija žitarica, zdjela, žlica i sl.).

Dodatna podrška: Još jedan primjer: (TikTok [poveznica](#))

Duolingo izazov: učimo i igramo se zajedno

Potrebno	vrijeme:	20	minuta
Dobna	prikladnost:	Sve	dobi

Cilj: *Sudionici će moći razumjeti svrhu Duolinga kao alata za učenje jezika.*

Metoda:

Obitelji zajedno istražuju Duolingo kroz zabavne mini-izazove. Aktivnost započinje kratkim objašnjenjem što je Duolingo i kako funkcionira.

Zatim se obitelji uparuju i rješavaju jednostavne zadatke prema dobi:

- **0–6 godina:** Djeca slušaju zvukove i ponavljaju ih naglas uz pomoć roditelja (koristeći Duolingo Kids ili vođeni način rada).
- **7–13 godina:** Djeca rješavaju osnovnu igru učenja vokabulara (prve 1–2 lekcije) na novom jeziku te pokažu što su naučili tako da nacrtaju ili izgovore neku riječ.
- **13–17 godina:** Tinejdžeri isprobaju vremenski izazov ili odrade kratki “streak” cilj, a zatim promišljaju o iskustvu: Je li ovo dobar način učenja? Koje su vještine potrebne da bi se ostalo motivirano?

Aktivnost završava kratkom refleksijom:

- Što nam se svidjelo na Duolingu?
- Po čemu se razlikuje od drugih aplikacija?
- Možemo li ga koristiti svaki dan kod kuće?

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: računalo, projektor i Duolingo prezentaciju (dostupnu [ovdje](#)).